

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia

zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzin zastępczych

Na podstawie art. 78 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 i Nr 99, poz. 1001²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 października 2004 r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz.U. Nr 233, poz. 2344) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) udzielenie szczegółowych informacji o dziecku i jego sytuacji rodzinnej, w *tym informacji o rodzeństwie* oraz zapewnienie, w miarę potrzeby, kontaktu z dzieckiem przed umieszczeniem go w tej rodzinie;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Centrum pomocy umożliwia rodzinie zastępczej uzyskanie porady w poradni psychologiczno – pedagogicznej lub w innej poradni specjalistycznej oraz *podjęcie terapii.*”;

2) w § 3:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) stanie zdrowia dziecka na podstawie przeprowadzonych badań lekarskich;”;

b) dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Centrum pomocy wykonuje swoje zadania we współpracy z rodzinami zastępczymi opartej na zasadzie partnerstwa i wzajemnego poszanowania.

4. Centrum pomocy zapewnia rodzinom zastępczym kontakt z innymi rodzinami z terenu powiatu, w szczególności poprzez organizowanie grup wsparcia.”;

3) w § 6 ust. 1 dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) odbycie 10 – godzinnego stażu w zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej”;

4) po § 11 dodaje się § 11 a i 11 b w brzmieniu:

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej – kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 marca 2007r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 38, poz. 243, Nr 110, poz. 760 i Nr 148, poz. 1041).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 135, poz. 950, Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226, Nr 48, poz. 320 i Nr 120, poz. 818.

„§11a.1. Rodzinie zastępczej przysługuje zwrot kosztów do zorganizowanej formy wypoczynku dzieci w wysokości nieprzekraczającej 30 % podstawy, o której mowa w art. 78 ust. 2 ustawy.

11.a.2. Świadczenie to wypłacane jest po przedłożeniu dokumentu potwierdzającego udział w wypoczynku i poniesione koszty.

11.a.3. Rodzinie zastępczej przysługuje pomoc pieniężna z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości nie niższej niż 6,1 % podstawy, o której mowa w art. 78 ust. 2 ustawy.

§ 11 b. 1. Podstawę ustalenia miesięcznego wynagrodzenia dla zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej stanowi kwota w wysokości 1820 zł zwana dalej „podstawą wynagrodzenia”.

2. Podstawa wynagrodzenia, o której mowa w ust. 1 jest corocznie waloryzowana.

3. Wskaźnik waloryzacji jest równy wskaźnikowi wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

4. Pierwszej waloryzacji podstawy wynagrodzenia dokonuje się od dnia 1 stycznia 2007 roku.

5. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji nie może ulec obniżeniu.

5) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12.1. Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna lub specjalistyczna rodzina zastępcza otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości do 120% podstawy, nie mniej jednak niż 80 % podstawy.

2.Ustalając wysokość wynagrodzenia starosta bierze pod uwagę między innymi:

1) ukończenie dodatkowych kursów i szkoleń w zakresie opieki nad dzieckiem;

2) doświadczenie w pracy z dziećmi, zwłaszcza okres pełnienia funkcji rodziny zastępczej.”;

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 4 i 5, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

UZASADNIENIE

Na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 78 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 i Nr 99 poz. 1001) przygotowano projekt zmieniający rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 18 października 2004r. w sprawie rodzin zastępczych.

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 18 października 2004r. w sprawie rodzin zastępczych wymaga zmian w zakresie zasad współpracy powiatowych centrów pomocy rodzinie z rodzinami zastępczymi, doprecyzowania sposobu przeprowadzania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz wynagradzania zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych.

W związku z tym w ramach projektowanych zmian w zakresie programowym szkolenia - obok konieczności nabycia wiedzy teoretycznej- wprowadzono wymóg odbycia stażu w wymiarze 10 h przez kandydatów, w placówkach oraz w różnych formach rodzinnej opieki zastępczej.

Kolejne nowe uregulowanie rozszerza katalog świadczeń dla rodzin zastępczych. Pierwszym z zaproponowanych świadczeń jest dofinansowanie wyjazdów wakacyjnych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Środowisko rodzin zastępczych wielokrotnie postulowało przyznanie tego rodzaju dofinansowania, ponieważ wysokie koszty utrzymania dzieci nie pozwalają na zorganizowanie wypoczynku i często dzieci z rodzin zastępczych spędzają wakacje w domach albo też korzystają z możliwości wyjazdów kolonijnych refundowanych przez ośrodki pomocy społecznej dla dzieci z najbiedniejszych rodzin. Wychodząc naprzeciw tym postulatom wprowadzono zwrot kosztów do zorganizowanych form wypoczynku w wysokości nieprzekraczającej 30% podstawy. Natomiast drugim świadczeniem jest pomoc pieniężna z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości nie niższej niż 6,1 % podstawy.

Ponadto projekt rozporządzenia zmieniającego przewiduje ustalenie nowej wysokości dolnego progu wynagrodzenia dla zawodowych wielodzietnych i specjalistycznych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem, rodziny te otrzymują wynagrodzenie w wysokości od minimalnego wynagrodzeniem do 120% podstawy. W rezultacie dochodzi do tego typu sytuacji, że w tym samym powiecie rodziny wychowujące minimum troje dzieci mogą otrzymać minimalne wynagrodzenie (57% podstawy), podczas gdy rodziny będące w gotowości do przyjęcia dziecka otrzymują 80% podstawy. Aby zapobiec tego typu sytuacjom jako najniższy „próg” wynagrodzenia zaproponowano 80% podstawy, tj. w wysokości wynagrodzenia jakie otrzymują obecnie zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego w okresie pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka.

Kolejną zmianą w obszarze wynagrodzeń jest zmiana podstawy naliczania. W projekcie rozporządzenia wprowadzono pojęcie „podstawy wynagrodzenia”, która jest ustalona kwotowo w wysokości 1820 zł. W 2000 r. podstawa pomocy społecznej była ustalona na poziomie 1573 zł (tj. 81,8% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej). Od 2000 r. podstawa to była dwukrotnie weryfikowana (w 2002 r. została podwyższona o 3,1% oraz w 2006 r. o 1,6%). W efekcie ostatniej weryfikacji od 1 października 2006 r. podstawa naliczania wynagrodzeń dla rodzin zastępczych wynosi 1647 zł (tj. 65,7% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej). W sytuacji gdyby podstawa naliczania wynagrodzeń była od 2001 r. corocznie waloryzowana o wskaźnik przyszłorocznej inflacji, zostałyby zachowana wartość realna wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych, w efekcie na koniec 2006 r. podstawa ta byłaby na poziomie ok. 1820 zł.

Począwszy od 1 stycznia 2008 r. podstawa wynagrodzenia będzie corocznie waloryzowana wskaźnikiem waloryzacji równym wskaźnikowi waloryzacji wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, co pozwoli zachować wartość realną tych wynagrodzeń.

Ponadto projekt rozporządzenia zmieniającego obliuguje powiatowe centra pomocy rodzinie do współpracy z rodzinami zastępczymi na zasadzie partnerstwa i wzajemnego poszanowania, do przekazywania wszelkich informacji o dziecku i jego rodzeństwie, zapobiegając tym samym poszukiwaniom rodzeństwa w dorosłym życiu, do wspierania rodzin zastępczych zwłaszcza udostępniania informacji o formach pomocy w poradniach specjalistycznych i konieczności podjęcia terapii a także gromadzenia wszelkich informacji o dziecku zwłaszcza jego stanie zdrowia na podstawie przeprowadzonych badań.

Projektowane zmiany mają na celu stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w rodzinach zastępczych, a przede wszystkim mają doprowadzić do dalszego rozwoju rodzin zastępczych.

Proponuje się, wejście w życie rozporządzenia po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 4 i 5, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

Ocena skutków regulacji:

1. Podmioty, których dotyczy proponowana regulacja:

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia dotyczą rodzin zastępczych, kandydatów na rodziców zastępczych, samorządu powiatowego i realizowanego przez samorząd zadania własnego dotyczącego opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziny biologicznej.

2. Skutki dla budżetu państwa i budżetów samorządu terytorialnego

Proponowane zmiany mają w większości charakter porządkujący bądź doprecyzowujący brzmienie obecnych przepisów, natomiast niektóre z nich mogą rodzić dla samorządu powiatowego skutki finansowe. Szacuje się, że proponowane zmiany wiązą się z następującymi kosztami:

1. wprowadzenie nowych świadczeń:

- 1) dopłata do wypoczynku w wysokości 30% podstawy w zaokrągleniu do pełnych złotych (494 zł)

skutek finansowy roczny ok. 27 mln zł.

Do oszacowania skutków finansowych wykorzystano liczbę dzieci w rodzinach zastępczych według danych GUS. świadczenie z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 6,1% podstawy w zaokrągleniu do pełnych złotych (100 zł).

- 2) świadczenie z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości nie niższej niż 6,1% podstawy w zaokrągleniu do pełnych złotych (100 zł).

Roczny skutek finansowy to ok. 4,5 mln zł.

Świadczenie w tej samej wysokości jest wypłacane z systemu świadczeń rodzinnych, ale nie są nim objęte dzieci z rodzin zastępczych. Do oszacowania skutków finansowych wykorzystano liczbę dzieci w wieku 7-18 lat w rodzinach zastępczych według danych GUS.

3) zmiany w obszarze wynagrodzeń:

Skutek finansowy zmian w obszarze wynagrodzeń łącznie z waloryzacją:

- 1820 zł - w 2008 r. – ok. 3,4 mln zł.; w 2009 r. – ok. 4,1 mln zł

Zmiany w obszarze wynagrodzeń to podniesienie dolnej granicy wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych (wielodzietnych i specjalistycznych) z do poziomu 80% podstawy, zmiana podstawy naliczania wynagrodzeń oraz wprowadzenie corocznej waloryzacji wskaźnikiem waloryzacji wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (tj. zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2008 r. średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2008 r. -102,3%; 2009 r. -102,5%).

Szacunki zostały oparte na danych statystycznych według stanu na koniec grudnia 2006 r.

Należy oczekiwać, iż dla budżetu samorządów rzeczywisty skutek finansowy wprowadzonych zmian w obszarze wynagrodzeń będzie kształtował się w zależności od wzrostu liczby zawodowych rodzin zastępczych, zmiany struktury rodzin zastępczych oraz struktury wypłacanych im wynagrodzeń.

Regulacje nie mają wpływu na budżet państwa.

3. Wpływ na rynek pracy

Proponowana regulacja nie ma wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie projektu nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, ani na sytuację i rozwój regionów.

5. Konsultacje społeczne:

Rozporządzenie zostanie poddane konsultacjom międzyresortowym i społecznym z następującymi podmiotami:

I. Związki zawodowe:

1. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
2. Sekcja Krajowa Pracowników Pomocy Społecznej NSZZ „Solidarność”
3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
4. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia
5. Związek Nauczycielstwa Polskiego
6. Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego
7. Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników
8. Konfederacja Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce
9. Forum Związków Zawodowych
10. NSZZ Solidarność ‘80
11. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

II. Organizacje pracodawców:

1. Konfederacja Pracodawców Polskich
2. Krajowa Rada Spółdzielczości
3. Związek Rzemiosła Polskiego

4. Krajowa Izba Gospodarcza
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
6. Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych
7. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych
8. Business Centre Club – Związek Pracodawców

III. Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej.

6. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Z chwilą przekazania projektu do uzgodnień międzyresortowych projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej - zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414).